

ВИЗА ЗА ДИГИТАЛЕН НОМАД — БЪЛГАРИЯ

Условия, процес и сравнение с други държави

Разрешението за пребиваване като дигитален номад в България отваря две години законно пребиваване в Шенген с плоска данъчна ставка от 10%. Ето кой отговаря на условията, двустъпковият процес, необходимите документи, как да намалите дължимия данък и как се сравнява с Португалия, Испания, Хърватия и Естония.

~€31k

Мин. годишен доход

1+1

Срок: 1 г. + удължаване

10%

Плоска данъчна ставка

~7,5%

Ефективна ставка за фрилансъри след 25% приспадане

1 Кой може да кандидатства

КАТЕГОРИЯ	ИЗИСКВАНЕ
Дистанционни служители	Работа за компания извън България/ЕС/ЕИП/Швейцария, без български клиенти
Фрилансъри	1+ година документирана дистанционна работа за небългарски клиенти
Собственици на бизнес	25%+ дял в компания извън България, без български клиенти

Европейските клиенти са добре. За фрилансъри и собственици на бизнес правилото е просто "не български" — клиент или компания от Германия, Франция или другаде в ЕС е напълно приемлив. Дистанционните служители са изключение: работодателят трябва да е извън ЕС, ЕИП и Швейцария, така че работодател от ЕС не отговаря на условията тук, дори клиент от ЕС да е ок за фрилансър.

Гражданите на ЕС/ЕИП/Швейцария изобщо не се нуждаят от тази виза — правата на свободно движение важат, без праг на доходите и без процедура. Еквивалентният път е регистрация като свободна професия: БУЛСТАТ + самоосигуряване в НАП, обикновено ~1 ден, същото 25% приспадане, ~7,5% ефективен данък. Обикновено си струва да преминете към фирма (ЕООД) едва след около €60 000–€65 000/година доход.

2 Двустъпковият процес

ЕТАП	КЪДЕ	СРОК / ТАКСА
1. Виза D	Българско посолство/консулство	4-8 седмици · ~€100 консулска такса
2. Разрешение за пребиваване	Дирекция „Миграция“ в България	До 14 дни · ~€150–€300 държавни такси

ЕТАП	КЪДЕ	СРОК / ТАКСА
3. Удължаване (по избор)	Същата Дирекция „Миграция“	Кандидатствайте 2+ месеца преди изтичане

3 Необходими документи

- ☐ Паспорт, валиден 18+ месеца след периода на визата
- ☐ Виза D (издадена в българско посолство)
- ☐ 12 месеца доказателство за доход (договори, фактури, извлечения — преведени и заверени)
- ☐ Здравна осигуровка, валидна в България — минимум €30 000
- ☐ Договор за наем или собственост в България
- ☐ Свидетелство за съдимост с апостил

4 Как работи 10% плоският данък

СЦЕНАРИЙ	ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ
Под 183 дни в България	Данъчен нерезидент — облага се само доход с източник от България
183+ дни, или център на интереси	Данъчен резидент — доход от цял свят се облага с 10% (~7,5% ефективно за фрилансъри)

България има спогодби за избягване на двойно данъчно облагане с над 70 държави (САЩ, UK, Германия, Франция, Нидерландия) — но обикновено трябва активно да се deregистрирате от предишната си данъчна резидентност, за да се възползвате.

5 Намаляване на данъка след като станете резидент

- ✓ Декларирайте фрилансърския доход като такъв. 25% приспадане важи за доход, класифициран като фрилансърски в годишната декларация (формуляр ГДД-50, срок 30 април) — това ви отвежда до ~7,5%.
- ✓ Подавайте декларация всяка година, дори данъкът да е удържан в чужбина. Спогодбата прихваща платеното, не ви освобождава от подаване.
- ✓ Пазете доказателство за deregистрация от предишната си държава — облекчението по спогодбата зависи от него.

Наистина сива зона: дали да се регистрирате като свободна професия само за данъчни цели, докато сте на тази виза. Реален разговор с счетоводител, а не самостоятелно решение.

6 България срещу други визи за номади

ДЪРЖАВА	МИН. ДОХОД	ДАНЪК	СРОК
България	~€31 000/г.	10% плоска	1 г., удължаване веднъж
Испания	~€34 200/г.	24% плоска (Закон „Бекъм“, само наети)	До 5 години
Хърватия	~€43 500/г.	0% чужд доход	До 18 мес., без удължаване

ДЪРЖАВА	МИН. ДОХОД	ДАНЪК	СРОК
Португалия (D8)	~€44 200/г.	Прогресивна, 12,5%–48%	1–2 г., път към ПМЖ
Естония	~€54 000/г.	22% плоска	1 г., без удължаване

24% на Испания важи само за наети лица по Закона „Бекъм“ — фрилансърите попадат под стандартните ставки до 47%. Старият режим NHR на Португалия (20%) приключи през 2024 г.; заместникът IFICI изключва повечето номади.

7 Най-добрите градове за номади

ГРАД	НАЕМ 1-СТАЕН	COWORKING
София	€600–€700/мес	€85–€180/мес
Пловдив	€320–€450/мес	€60–€100/мес
Варна	€380–€520/мес	Кафенета и coliving
Бургас/Слънчев бряг	€400–€460/мес	Кафенета и coliving

8 Виза за номад срещу фирма срещу TRO

ОПЦИЯ	ПОДХОДЯЩА ЗА	МЕСТНИ КЛИЕНТИ?	ВОДИ ЛИ ДО ПМЖ?
Виза за номад	Дистанционни служители и фрилансъри	Не	Не (макс. 2 г.)
Фирма (EOOD)	Собственици на бизнес, консултанти	Да	Да (5 г.)
TRO	Служители на чужди компании	Не	Да (5 г.)

Нашата честна оценка: визата за дигитален номад е наистина отлична за първите 1–2 години. Но при дългосрочен престой или европейски клиенти, фирмата е по-гъвкава, по-евтина годишно и единственият път към ПМЖ.

9 Какво НЕ позволява разрешението

- ✗ Не може да работите за български клиенти или компании
- ✗ Не може да фактурирате български резиденти в момента на сделката
- ✗ Не може да бъдете наети от българска компания
- ✗ Не води до ПМЖ — след 2 г. преминете към друга категория

За яснота: нищо от това не важи за клиенти извън България — клиент в Германия, Франция или другаде в ЕС е напълно наред.

10 Настаняване след пристигане

- Банкиране — откриването на сметка като притежател на виза за номад е възможно, но по-натоварено с документи.

- Здравеопазване — частната застраховка от €30 000 покрива изискването; повечето добавят местна доплата по-късно.
- Издръжка — планирайте бюджета реалистично преди наем.
- Подаване в НАП — при регистрация като свободна професия е нужен QES (местно известен като КЕП).